

Погребняк А.Ю.
асистент ФММ НТУУ «КПІ»
Гусак Ю.Е.
студентка ФММ НТУУ «КПІ»

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ЛОГІСТИЗАЦІЇ В НАЦІОНАЛЬНІЙ ЕКОНОМІЦІ

В статті визначено домінуючу роль логістики, доведено не випадкове включення індексу ефективності логістики до міжнародних індексів ідентифікації національної економіки.

Зазначено структуру перевезень транзитних вантажів та встановлено основні причини проходження повз Україну більшості міжнародних перевезень. Виділено фактори, які повинні бути враховані в процесі логістичного розвитку та його доцільність для забезпечення економічної безпеки, з точки зору, як аспектів логістизації, так і пріоритетних функцій. Порівняно традиційну та логістичну стратегії та проаналізовано істотні переваги останньої. Виокремлено чинники логістичного інструментарію. Доведено, що комбінація всіх факторів та умов продукує спосіб досягнення поставлених цілей. Підкреслено першочерговість та необхідність новацій в даній галузі.

Визначено, що процес інтеграції України у світову економіку передбачає створення потужних логістичних об'єднань, проте на заваді цьому стоїть ряд чинників, які потребують негайної дислокації.

Ключові слова: логістизація, ефективність логістики, економічна безпека, логістична стратегія.

Вступ. Процес інтегрування до світової спільноти повинен базуватися на транспортно-логістичному розвитку, створенні конкурентоспроможного середовища для розвитку міжнародних перевезень. Досягнення поставлених умов неможливе без економічно ефективного функціонування транспортної інфраструктури, що забезпечується логістичним менеджментом та логістикою, зокрема. Логістизація національної економіки – спосіб досягнення поставлених Україною цілей та можливість забезпечити економічну безпеку підприємств [5]. Відповідно до показників індексу ефективності логістики, Україна потребує негайного реформування. Над шляхами логістизації певних сфер активно працювали Клосс Д. Дж., Ламберт Д. Р., Уотерс Д. Серед українських та російських вчених варто виокремити доробки Багієва Г.Л., Григорак М.Ю., Кизима А.А., Неруш Ю.М., Смирнова І.Г та інші.

Постановка завдання. В процесі узагальнення існуючих відомостей обґрунтувати доцільність логістизації національної економіки, дослідити роль та значення логістизації в забезпеченні економічної безпеки та

проаналізувати переваги логістичної стратегії над традиційною стратегією, виділити чинники, що стримують розвиток логістики.

Результати дослідження. Логістизація – засіб підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку шляхом досягнення оптимуму діяльності за рахунок зменшення транспортних витрат [1]. Це своєрідний засіб подолання економічних ризиків. В процесі логістизації поняття економічного ризику переміщується в нову площину: стає диверсифікованим, оскільки ризик розподіляється між підприємствами-учасниками логістичного ланцюга.

Важлива роль логістики визначається і включенням індексу ефективності логістики (LPI) до міжнародних індексів ідентифікації ефективності національної економіки [3].

Індекс ефективності логістики розраховується на основі анкетування провідних логістичних компаній, які оцінюють якісну складову інформаційно-транспортних технологій логістичних підприємств у країні, внутрішньодержавну вартість перевезень, здатність до урегульованості міжнародних перевезень та їх доступність, витрати часу на транспортування продукції від виробника до споживача та визначають ефективність процедур митного очищення.

В Україні більшість вантажопотоків здійснюється між державами-сусідами і лише незначну частку становлять масштабні перевезення. Головною причиною цього є несформований пакет послуг, які надається Україною іншим країнам, зокрема незначна швидкість, невисока якість та необґрунтовано висока вартість. Структуру перевезень транзитних вантажів надано в табл. 1.

Таблиця 1

Структура перевезень транзитних вантажів за січень-вересень 2013 року [4]

	Перевезено транзитних вантажів за січень-вересень 2013р., тис.т	У % до січня-вересня 2012р.
Всіма видами транспорту	88348,29	92,3
У тому числі		
залізничним	24128,38	78,9
автомобільним	4043,60	88,0
морським	1207,93	97,5
авіаційним	0,55	23,4
трубопровідним	58439,72	99,2
Інше	528,11	141,0

Дані в табл.1 свідчать про переваження перевезень трубопровідним, залізничним та морським транспортом, отже, саме за цими напрямками необхідно здійснити реформаційні зміни.

Процес трансформації повинен враховувати ряд факторів, серед яких варто виділити: сервісну орієнтацію економіки; наукомісткість виробництва; технологічний та системний розвиток; рівні інформаційні

можливості; визначальна роль інновацій в процесі виробничої діяльності: переформування концентрації провідних логістичних каналів.

Логістизація дає можливість об'єднання підприємств, які представлені технологічним різноманіттям, тобто мають неспоріднені ринкові позиції, метою яких є нівелювання економічних спадів – досягнення економічної безпеки. Об'єднання підприємств передбачає економічний, інформаційний, організаційний та технологічний аспекти, що відображено в табл. 2.

Таблиця 2

Роль логістизації в забезпеченні економічної безпеки

Аспект логістизації	Роль аспекту в забезпеченні економічної безпеки
Економічний	- зменшення штрафів і, як наслідок, нижчі фінансові втрати, співпраці між учасниками логістичного ланцюга. - зменшення конкурентних витрат і, як наслідок, зростання фінансової стійкості.
Технологічний	Патентування технологій
Організаційний	Захист матеріальної бази та персональної складової
Інформаційний	Захист інформації

Джерело: [3;5]

Дані в табл.2 свідчать, що кожний аспект відіграє важливу роль в формуванні узагальненої моделі логістизації.

Роль логістизації, як складової економічної безпеки, базується на основних функціях:

- розвивальна – раціональне використання ресурсів;
- страхувальна – зменшення ризику внаслідок об'єднання підприємств.

Дані функції знаходять своє відображення в стратегії. Логістична стратегія орієнтована на якісне обслуговування, вона значно випереджає традиційну, що представлено в табл. 3.

Таблиця 3

Порівняння традиційної і логістичної стратегій підприємства

Традиційна стратегія	Логістична стратегія
фіксування запасу по кожному виду ресурсів	економічно доцільний розподіл запасів між складовими логістичного ланцюга
вибір низько тарифного транспорту	транспортна консолідація
придбання дешевих ресурсів	закупівля високоякісних ресурсів за прийнятною ціною
подолання негативних наслідків виробничо-господарської діяльності	превентивне усунення проблем

Джерело: Складено автором на основі [1;2]

Дані табл.3 є твердженням суттєвої переваги логістичної стратегії над традиційною, оскільки передбачає вищу якість за нижчою ціною.

Доцільність існування логістичного ланцюга обумовлюється можливістю підприємства-продуцента, самостійно або за допомогою уповноважених на те органів, надавати послуги. Розвиток логістичного

інструментарію визначається: інформатизацією суспільства; глобалізацією економіки; індивідуалізацією виробництва; підвищенням вимог до економічної складової діяльності суб'єктів; інноваційністю економіки [2].

Взаємодія та взаємозв'язок даних факторів обумовлює методи та засоби досягнення, поставлених логістизацією, цілей.

Процес логістизації характеризується першочерговістю сприйняття новацій. Адже це дає конкурентні переваги, можливість швидкої адаптації до вимог споживачів та передбачає урегульованість ринкової кон'юнктури.

Процес інтеграції України у світову економіку передбачає створення потужних логістичних об'єднань. Проте на заваді розвитку логістики постають:

- неформованість чіткої стратегії дистрибуторизації товарів;
- низький рівень електронно-комунікаційних систем;
- низька якість транспортних мереж, зокрема автомобільних магістралей;
- відсутність транспортних засобів, які відповідають світовим стандартам;
- значний фізичний і моральний знос транспортних засобів;
- низький рівень автоматизації складських робіт;
- слабкий розвиток виробничо-господарської бази складського господарства [6].

Дані чинники пригнічують розвиток логістичної концепції, а їх нівелювання в короткостроковий період доволі сумнівне, тому потребує довгострокової стратегії розвитку. Першочергового реформування потребує правовий аспект розвитку, оскільки в області логістики практично відсутні закони та підзаконні акти. Українське законодавство не поєднане з міжнародними стандартами і не відповідає сучасним вимогам.

Сучасна ситуація характеризується не тільки відсутністю процесів формування логістичних ланцюгів, але й розривом уже існуючих, що є свідченням необхідності нагальної трансформації [1].

Висновок. Доцільність логістизації визначена на всіх рівнях: на світовому ринку – включення індексу ефективності логістики до міжнародних індексів ідентифікації ефективності національної економіки; на національному ринку – висока частка перевезень транзитних вантажів, а отже, зацікавленість в рентабельності логістичного сегменту. Логістизація передбачає об'єднання підприємств, які прагнуть досягти економічної безпеки, що включає в себе інформаційний, технологічний, організаційний та економічний аспекти. Логістична стратегія, на відміну від традиційної, передбачає раціональний розподіл запасів, транспортну консолідацію, використання ресурсів високої якості та превентивне усунення проблем. Головними чинниками, які стоять на заваді розвитку логістики: невідповідність світовим стандартам транспортної інфраструктури, слабкий розвиток виробничо-господарської бази складського господарства, відсутність чіткої стратегії розвитку та законодавча

нерегульованість, саме за цими позиціями необхідно реформувати систему.

Список використаних джерел

1. Евтодиева Т.Е. Современные формы организации логистики: системы и сети / Т.Е. Евтодиева // Управления экономическими системами. – 2011. – № 8. – С.8.
2. Ильяшенко С.Н. Составляющие экономической безопасности предприятия и подходы к их оценке / С.Н. Ильяшенко // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 3. – С. 12-19.
3. Смерічевська С.В. Вектор розвитку організаційних форм логістизації національної економіки в Україні / С.В. Смерічевська // Економічний часопис- XXI. – 2012. – № 7-8. – С. 22-25.
4. Статистичний щорічник України за 2013 рік // Державна служба статистики України; за ред. О.Г. Осауленка. – К.: Консультант. – 2013. – 560 с.
5. Судакова О.П. Логістизація як засіб забезпечення економічної безпеки підприємства / О.П. Судакова // Схід. – 2008. – № 3. – С. 88-91.

Погребняк А.Ю.

ассистент ФММ НТУУ «КПИ»

Гусак Ю.Е.

студентка ФММ НТУУ «КПИ»

ВАЖНОСТЬ ЛОГИСТИЗАЦИИ И ПРЕГРАДЫ НА ПУТИ ЕЕ РАЗВИТИЯ

В статье определено доминантную роль логистики, доказано не случайное включения индекса эффективности логистики к международным индексам идентификации национальной экономики.

Указано структуру перевозок транзитных грузов и установлены основные причины прохождения мимо Украины большинства международных перевозок. Выделены факторы, которые должны быть учтены в процессе логистического развития и целесообразность логистики для обеспечения экономической безопасности, с точки зрения, как аспектов логистизации, так и приоритетных функций. Сравнительному анализу подданы традиционная и логистическая стратегии и проанализированы существенные преимущества последней. Доказано, что комбинация всех факторов и условий продуцирует способ достижения поставленных целей. Подчеркнуто первоочередность и необходимость новаций в данной сфере.

Определено, что процесс интеграции предполагает создание логистических объединений, однако мешает этому ряд факторов, которые требуют немедленной дислокации.

Ключевые слова: логистизация, эффективность логистики, экономическая безопасность, логистическая стратегия.

Pogrebnyak A. Y.

assistance lecturer FMM NT UU «KPI»

Gusak J.E.

student of FMM NT UU «KPI»

IMPORTANCE LOGISTIZATION AND OBSTACLES TO ITS DEVELOPMENT

In the article defined the dominant role of logistics – inclusion Logistics Performance Index to identify International Indices of the national economy.

Characteristic the structure of transit cargo and the main reasons for the passage of Ukraine by most international traffic. Determine the factors that must be taken into account in the development of logistics and its feasibility for economic security in terms of how aspects logistization and priority functions Compared to the traditional and logistics strategies and analyzes significant advantages of the latter. Determined factors logistic equipment. It is proved that the combination of all factors and conditions producing a way of achieving their goals. Emphasized the priority and necessity of innovation in logistic.

Undoubtedly, the process of Ukraine's integration into the global economy involves the creation of powerful logistics associations, but in the way it faces a number of factors that need immediate deployment.

Keywords: logistization, efficiency of logistic, economic security, logistics strategy.

Ткаченко Т. П.

к.е.н., доцент кафедри економіки і підприємництва НТУУ «КПІ»

Кувшинова А. О.

магістр ФММ НТУУ «КПІ»

ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ ДО УПРАВЛІННЯ РЕСУРСОЗБЕРЕЖЕННЯМ В ПРОМИСЛОВОСТІ

Стаття присвячена проблемам розвитку системного підходу до управління ресурсозбереженням в сучасній соціально-економічній ситуації. Авторами розглянуто та проаналізовано причини необхідності впровадження системного підходу в управлінні ресурсозбереженням, сформульовані основні завдання системи управління ресурсозбереженням, наведені обґрунтування ролі логістики в даних процесах.

Ключові слова: системний підхід, управління ресурсозбереженням, логістика.

Вступ. Ефективне використання ресурсів – основне завдання будь-якого підприємства і економіки в цілому. А процес управління